RESIDENCE SUPERIEURE AU TONKIN
DEPOT LEGAL

CAO ĐẲNG MƯỜI BẢY — GIÁP THÂN 2564 — NGÀY THỨ BẢY 3 OCTOBRE 1925

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 4288

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	HANOI							
	Một năm, Ông Bà muốn báo gửi cho chỗ khác thì phải báo trước cho tòa báo biết	Người đem đến nhà	Gửi xe giây thép	Bắc-kỳ, Trung-kỳ và Ai-lao	Nam-kỳ, Pay-lom, Cao-mên và thuộc-địa Pháp	Ngoại-quốc
Một năm.	6$00	6$90	6$30	6$30	6$60	12$00
Các làng vẫn		8.00	8.00	8.00	9.00	00
Các công-sở						
Sáu tháng.	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng.	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng.	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 15 de chaque mois.

Toutes les lettres testinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61 65, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : Mr H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
1re page: Une seule insertion. . . . 0$30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

BÁO RA SÁU TRANG

Từ ngày thứ hai này trở đi, bản-quán sẽ in thêm hai trang gấp ở giữa, thành ra cả tờ báo những sáu trang, cũng như các báo lớn bên tây vậy. Nay hãy bắt đầu mỗi tuần lễ xin tạm ra ba kỳ sáu trang.

Hai trang phụ đó, cốt là để đem một ít cáo-bạch rao hàng cho tờ báo khỏi chật những bài quảng-cáo, bởi vì bản quán độ rằng các nhà buôn bán có dụng tin-dùng gửi cho đăng nhiều cáo-bạch lắm.

Vì nếu đăng cả, thì hết tờ báo cũng không đủ mà việc quảng-cáo lại hóa ra bớt giá-trị đi, cho nên bản quán phải lựa cho bấy nhiêu trang báo, trang nào cũng vừa có bài hay vừa có cáo bạch.

Các quí-khách đọc báo, hẳn cũng biết cho rằng, sở-dĩ tờ báo bán rẻ được như thế, là nhờ có các nhà đăng cáo bạch, thì các ngài được mua báo rẻ cũng nên có một cái cảm-tình riêng với các nhà buôn ấy không những chịu đọc cho, mà lại mua hàng cho nữa.

Ý bản quán muốn thừa cơ-hội này mà in thêm những bài có ích cho độc giả, cho nên đã định rằng cứ tờ phụ trương gấp ở giữa tờ báo sau này, thì cả hai trang cùng lấy một nửa dùng cáo bạch và một nửa dùng những bài hay để các ngài đọc.

Trang trên thì chuyên về văn-chương, mà trang dưới thì chuyên về cách-trí hoặc các khoa nông công thực-nghiệp.

Phần văn-chương thì ý bản quán muốn chuyên dịch những danh văn tây, như ở báo « Đông-dương tạp chí » ngày xưa, gọi là thế cái lòng trọng của phần nhiều các bạn đồng chí.

Sở dĩ mấy năm nay chuyên một việc đăng tiểu-thuyết Tàu cũng là vì bản quán chiều lòng phần nhiều trong các độc giả quí khách mua tờ báo cốt để cầu vui mà không cốt cầu lấy ích lợi. Thành thử báo-giới nước ta, gây dựng nên định để truyền-bá những tư-tưởng hay, những học-thuật mới, và những phương-pháp tiến-diệu của người Âu Mỹ, mà ai ngờ bởi sự tranh-cạnh hóa ra phải chiều ý phần nhiều người, mà dùng chữ nghĩa mới ae truyền bá những tư tưởng cũ, để ôn lại những lý-thuyết của Á đông ta, dân xưa nay không phải có bao-giới cũng vẫn lưu-hành khắp trong dân dược trải bao thế kỷ.

Cổ lẽ đó là một sự hay, chứ cũng không phải là một sự dở mà chúng ta phải phàn-nàn. Nhưng việc ấy là một việc biết bao nhiêu người làm được, mà không con phải có báo cũng làm được. Bởi chưng những người phận-sự phải làm việc ấy lại không làm, cho nên báo-giới mới lợi-dụng được sự biếng lười đó mà chiều lấy khách đọc báo cho đông, khiến cho lạc mất cả cái mục đích của các nhà báo.

Nay bản-quán cũng là nhờ cái cơ hội có đông khách thuê quảng cáo rao hàng mà thêm được hai trang ra, cho nên mới thừa cơ mua dịch ít Pháp văn và đăng ít bài phổ-thông về nông công thực nghiệp hoặc các bài cách-trí.

Kỳ thứ hai này sẽ khởi sự in đăng bộ tiểu-thuyết Les Miserables của Victor Hugo, do bản-quán chủ-nhiệm dịch, hễn cách trí thì xin đăng lần lượt. Sách dạy in thạch-bản, Sách dạy các pháp in ảnh, Sách dạy làm thợ thiếc, Sách dạy làm thợ mộc, v. v.

Ngày thứ hai này sẽ khởi sự in thêm tờ phụ-trương đó.

Bản quán sợ rằng có nhiều ngài chưa biết kịp mà mua báo ngay từ ngày có phụ-trương, nên có in riêng ra chừng dự trăm tờ. Về sau ông nào muốn lại hoặc đánh mất mà muốn mua thì phải mua từ một tờ.

Xin nói trước để các ngài biết. — N. B. T. V.

Cái buồn thi hỏng của bạn thiếu-niên ta

Còn nhớ mấy câu thơ « thi hỏng » của ông tú Xương rằng:

« Hễ mai tờ hỏng tờ đi ngay,
Gỗ tết từ đây nhớ lấy ngày !
Học đã toi cơm nhưng chửa chán.
Thi không ăn ớt thế mà cay !.. »

Mấy câu ấy thực đã cực tả cái buồn thi hỏng của các thầy đỗ cựu-học ta ngày trước. Ai ngờ bây giờ cựu-học đã bỏ rồi, thi Hương thi Hội đã bãi rồi, cái tên ông cống ông nghè đã thành là những cái danh-từ cổ-rật rồi, mà các thầy đỗ tân-học ta cũng lại có cái tình cảnh ấy. Thường năm cứ đến vụ này là cái mùa thi cử vừa xong, thì ta có ý nhận ra có những người thi đỗ vui mừng hớn hở bao nhiêu, tất là có những người thi rớt buồn rầu phẫn khái bấy nhiêu, có cậu thì điên cuồng mất trí, có cậu thì liều lĩnh dong dài, thậm đến có cậu cam quyền sinh tự sát.

Ấy cái độc khoa-cử ở trong xã-hội mình bàn kết vẫn còn thâm mà di hại vẫn còn dữ như thế, gớm thay !

Cái độc khoa cử tự nước Tàu mà truyền sang đến nước mình; mũ hóa hốt bạc, bia đá bảng vàng, khéo bày ra những bả dột bùa mê cho người ta say lòng choáng mắt. Người mắc phải độ rồi thì như ngây như dại, không còn biết trong đời có cái công danh sự-nghiệp gì là chân-chính, là to tát hơn nữa, mà suốt đời trọn kiếp chỉ vùi đầu mài miệt vào có một cái mục-đích học để thi, thi đỗ, đỗ để nên ông nọ ông kia; đỗ được là xong cả cái công-danh sự nghiệp của một đời người, thôi cứ việc mà ăn, mà chơi, mà vòng lọng nghênh-ngang, dai câu xăng xích, mà hầu non vợ đẹp, mỹ trạch lương điền chẳng cần gì võ có thao-lược, văn có kinh-luân, lên mặt xuống châu, cho thế là vinh qui không gì hơn, giỏi-giang không ai kịp mà không đỗ được thì ao-ước thì thèm-thuồng, cũng không bao giờ không mơ-tưởng tới cái tiếng đạ ở cửa trường, không bao giờ không lấp tênh chực cái miếng cỗ biển vinh qui, trăm bảo bái mạng, đêm mong ngày đợi, chỉ làm-le mong mai bén bảng, rồi cũng ăn trắng mặc trơn, lên xe xuống ngựa, cũng kẻ bẩn người hạ kẻ dạ người vâng, cũng bảnh chọe với xóm làng, đục khoét của dân-gian, làm nên giàu có, sang trọng như người, chứ ngoài ra không còn cái tư-tưởng gì, cái hi-vọng gì khác nữa, không còn có tiến đức tu-nghiệp, kiến công lập danh gì khác nữa, cho đến cùng, đến khổ, đến đầu bạc răng long, công danh hai chữ lờ-đờ, ấm con cho vợ để nhờ miếng cơm, mà cái mê-mộng cao-khoa hiển-hoạn đã chịu lỉnh cho đâu, đã chịu xoay nghề đổi nghiệp mà đi cày đi cuốc, làm thợ làm thuyền, buôn ngược bán xuôi, lên rừng xuống biển để tìm phương sinh-kế đỡ cha đỡ mẹ, nuôi vợ nuôi con đâu, đã chịu cam tâm từ tuyệt với cái vinh qui bảo huyễn chưa biết bao giờ được mà vẫn ngồi chờ có lúc được đâu; người dỗ như thế, người không đỗ như thế, thành ra hơn một ngàn năm nay bao nhiêu những người thông-minh tuấn-tú trong nước mình đều vì mắc phải cái độc khoa-cử mà không mấy ai có được cái thụ lập phi thường; tuy trong đó cũng có nảy ra được một số ít người danh-thần lương-tướng, chí-sĩ cao-nhân, không vì cái học-phong xấu, cái sĩ-lập lỗi lầy mà đến nỗi trụy lạc mất cái chí thú cao-thượng, đốn tỏa mất cái sự-nghiệp chân chính của mình; nhưng trong nước mà cái học-phong chỉ lấy đỗ đạt làm chuộng, cái sĩ tập chỉ lấy phú qui làm hợ, thì còn mong sao có được lắm người chí cả tài cao, ra ngoài cái khuôn sáo thường tình mà tự phấn phát lên cái bậc thánh hiền hào kiệt; nhân tài kém-cỏi, sĩ-khí yếu hèn, cái nguyên-nhân phần nhiều tự cái độc khoa-cử làm hại cả.

Nay đến cải thời-kỳ bỏ học cũ, theo học mới. Song, học có mới thật, mà cái óc người mình nhiễm độc khoa-cử nào có thấy mới được chút nào. Cái mê mộng của người đi học trong nước mình trước kia là ông cống ông nghè mà bây giờ đổi lại là quan tham quan đốc, của mẹ cho con đi học mong cho con lấy cái gì? quanh đi quẩn lại cũng chỉ có một cái hi-vọng thiết hơn nhất là mong cho con lấy được bằng nọ bằng kia, làm nên chức này chức khác, ăn lương cao, có bổng tốt, vẻ vang được với phố xá xóm làng. Đàn bà kén chồng kén vào hạng người nào? đạo-đức không chuộng, tài-năng không cần, kể gì là anh-hùng, kể gì là tài-tử, miễn cho được cái tên gọi bà này bà nọ, có được cái lương tháng trăm bạc trở lên để ăn xài may mặc, sĩ diện với chị em, thế là lăm vào, là ngập nghe. Cái hiếu-thượng của xã-hội chỉ nhất vì lấy đỗ đạt làm chuộng, lấy phú qui làm hơn, nên người đi học cũng không sao khỏi cuốn vào trong cái phong-trào hiếu-thượng ấy, gọi là đi học là tất làm thế nào cũng phải cho có thi có đỗ, đỗ để mà vinh thân phì gia, chứ nếu không đỗ thì tức là con người bỏ đi, tưởng như trong đời không còn có nghề gì, nghiệp gì, công gì, đức gì là có thể có danh-giá được với đời, có thể quang hiển được ông cha, ấm-tí được vợ con, có thể sống ở làng, sang ở nước được nữa, một trăm người đi học mới có một hai người đỗ, mà một trăm người không đỗ tức là một trăm người tự bạo tự khí, cam cái thân phận bỏ đi. Một nước có cái phần tinh-hoa nhất là bọn học-sinh thiếu-niên, mà đến thành ra người bỏ đi mất nhiều như thế, nguy không?

Hỡi bọn thiếu niên ta ơi! dẫn còn xanh, tuổi còn trẻ, cái con đường trước mặt còn xa lớn biết bao nhiêu! nếu biết gắng sức về đường tu tiến, quyết chí về sự công danh, dù chẳng thi chẳng đỗ nữa, mà trong thế-giới trăm nghề nghiệp, có hẹp gì không tìm ra được một lối kiến công lập nghiệp để đặt mình vào một cái địa-vị cao sang. Người Âu Mỹ hiếm gì những nhà học-vấn, nhà mỹ-thuật, nhà kỹ-nghệ, nhà thực-nghiệp, nhà phát-minh cũng thân thành danh lập, cũng có ích cho nhà, cho nước, cho xã-hội, há phải người nào cũng xuất thân ở nơi trường ốc, cũng đều phải có cái văn-bằng tốt-nghiệp ở trường kia trường nọ đấy hay sao? Nghĩ đến thế thì cái buồn thi hỏng cũng chẳng nên buồn, mà cái độc khoa-cử mới giải dần đi được vậy.

T.

PHÁT MẠI CÁC BẢO VẬT CỦA HOÀNG GIA NƯỚC NGA

Mới đây ở Leningrad đã phát mại các bảo vật của hoàng-gia nước Nga. Các bảo vật ấy bày trong mấy tòa nhà mới hết. Người đến xem mấy hôm trước ngày phát mại, kể hàng mấy trăm người. Riêng các thứ huy-chương để đầy bảy cái tủ kính. Các sáng sản và các đồ phụ tùng về sáng để hết 12 cái tủ kính. Các tủ khác thì bày các bộ áo của hoàng-hậu bận trong những ngày đại hội, nhiều bộ thêu thùa và nạm ngọc, thật là những tuyệt phẩm xưa nay ít có. Áo nẹp dáng cho tỉnh tứ vệ cộng tới 200 bộ. Một nhà triệu phú Hoa-kỳ giá 500.000 dollars để mua lấy bộ đồ bày riêng ăn riêng của Nga-hoàng.

Khắp các nước, nước nào cũng có người mua được ít nhiều trong các bảo-vật ấy.

NHẬT BẢN BẮT TÀU BAY CỦA NGA

Có tin ở Đông-kinh rằng một chiếc máy bay của Nga, sau khi từ Hắc-kinh bay sang Nhật-bản, lúc bay đến miền Hạ-quan thì vừa hạ xuống thì bị quân-quan Nhật bắt giữ lại và đem cơ thể chiếc máy ấy thảo tung ra, cốt chỉ không được bay nữa, lấy lẽ rằng miền ấy có quan-hệ lớn về đường quân sự của Nhật mà máy bay Nga lại tự do bay qua, không nói gì cho biết trước cả. Sau khi viên hàng không cục trưởng là thái ủy Gia-Đăng, tiếp được mệnh lệnh của quan Lục-quân đại-thần sức đưa chiếc máy ấy đến miền Quảng-đảo để lại được bay từ đấy đến Đông-kinh. Nhưng viên quan phi-hành Nga rất cương ngạnh không nghe lên cứ để bộ máy tháo mang về, chứ không bay nữa, quân quan nước Nhật cũng không biết làm thế nào.

Việc này xảy ra, chắc sẽ có ảnh-hưởng về đường bang giao của hai nước vậy.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 30 Septembre 1925

Phi hành-gia Nhật-bản ở Pháp

Các phi-hành-gia Nhật-bản được quan tổng-thống tiếp đến. Quan tổng-thống có lời hội-tình cho các phi-hành gia Shirohara và Katsgari.

Nước Pháp với nước Đức

Ông Briand có giao cho quan đại-sứ nước Đức một bức thư ghi nhận là ở ải phủ Đức nhận lời dự cuộc hội-nghị Locarno, mà không có xin lảng trừ điều khoản gì cả. Trong bức thư ấy lại nói: 1° Cái vấn-đề nước nào đáng trách-sử về cuộc đại chiến mới rồi, đã giải-quyết trong hòa-ước Versailles. Trong cuộc điều-đình về bản hiệp ước bắc hòa, không được động chạm đến các vấn-đề ấy nữa. 2° Việc rút quân trú-binh ở Cologne về, khi nào nước Đức có thanh-giảm quân bị, mới có thể thi-hành được.

Nước Pháp với Hoa-kỳ

Các giám-định ủy-viên đương xét các điều-khoản mới của Hoa-kỳ. Cứ như các điều khoản mới, thì số tiền cao nhất phải giả trong một năm họ xuống là 150 triệu nhưng lại định trong năm đầu phải hoàn 40 triệu, chứ không phải 25 triệu như lời nước Pháp xin trước.

Việc một phi-hành-gia Pháp bị ngã ở nước Đức

Phi-hành-gia Pháp tên là Costes bị hạ cả tàu bay lẫn người ở miền rừng gọi là *Forêt noire* bị án nộp 5.000 marks tiền phạt, và phải chịu phí tổn của tòa án về tội bay qua địa-hạt nước Đức mà không có phép.

Việc nước Nhật-bản

50 người về đảng cộng-sản bị bắt, vì can về một việc mưu hại, và vì có võ bãi các tư sản. Chánh-phủ Xô-viết nước Nga có cấp tiền cho họ ấy.

Giá tiền viên ở ngoại-quốc vẫn cao, song ở Saigon đã mười hôm nay lại thấy xuống. Việc ấy là bởi các nhà băng Nhật ở Saigon không có đủ tiền. Người ta lo rằng nếu giá tiền viên cứ hạ mãi, thì sẽ hại cho việc đem thóc gạo Đông-pháp nộp càng Nhật-bản.

Mùa mang ở Nhật-bản năm nay có thể thu được 58 triệu koku, hơn năm 1924 được 850.000 koku.

Việc nước Hoa-kỳ

Nước Chili sẽ vay của Hoa-kỳ một số tiền 10 triệu dollars kim-tệ và sẽ bay ở Arizona sẽ vay 15 triệu.

(*Dịch báo Tân*)

Chiến-sự ở Maroc

Tin Fez. — Các trận đánh nhau buổi sáng ngày hôm nay, trong khu Đông, mục-đích là mở rộng thêm đường tiến, đã nay mai sẽ đánh các trận quan trọng hơn.

Trong khi đại-bác bắn dữ dội, đánh tan các đồn của địch-quân, quân Pháp đã tiến đến đồn Kerkour, phía bắc Kiffane, và đồn Djbel-Ajab, ở tả ngạn sông Ouasrt. Trong khi khu gần quân Pháp tiến đến Ammongh, thì địch-quân lui về phía bắc. Kỵ-binh của ta đã thu thập xong.

(*Haras*)

Việc Trung-hoa

Cuộc hội-nghị quan thuế

Các viên phóng-sự báo quán Hoa-kỳ đến Bắc-kinh rất đông để dự cuộc hội-nghị quan thuế.

Việc tài-chánh ở Bắc-kinh

Về độ tết trung-thu này, chánh-phủ Bắc kinh cần dùng đến 7 triệu dollars. Chánh-phủ chỉ có việc thanh-toán cái phần bồi-thường quyền phí của nước Hỷ, và nước Ý, thì được độ 4 triệu. Còn thiếu sẽ vay về số tiền tuế muối còn thừa, điều ấy cũng khá thi hành được, vì cái tình-trạng tài-chánh của Trung-hoa hiện nay xấu lắm.

Việc người làm bưu-điện đình công

Người làm bưu-điện bắt đầu đình công từ ngày hôm qua. Còn như việc đình công ở các nhà máy nước Anh xem chừng đã khá. Người ta cho là việc đình công ở các nhà máy Anh có thể cho là xong rồi được.

(*Indopa. if.*)

Đoàn-kỳ-Thụy đối với Quảng-đông

Theo lời Trần-quỳnh-Minh xin trí tế để đánh đảng cộng sản ở Quảng-châu, Đoàn-kỳ-Thụy đã bằng lòng sẽ phái đại chiến-hạm đến Bắc-hải và Hải-nam để giúp sức cho Trần.

Tình hình Quảng-đông

Hiện nay tình hình Quảng-đông ngày thêm rắc rối, đảng cộng-sản lế sức bài trừ đảng phản đối. Tưởng-thạch-Giới là tổng-tư-lệnh đội quân xích-vệ (quân cộng-sản) đã cưỡi được Hồ-hán-Dân rồi, ngày nay lại cưỡi được Hứa-sùng-trí là tổng-tư-lệnh quân Quảng-đông, thế là Tưởng chiếm được độc quyền.

Hôm mới đây đảng ấy có làm lễ việng Liêu trọng-Khải tại công-viên, các yếu nhân và các quân quan đều đến dự lễ. Thừa cơ đương khi hành lễ Tưởng-thạch-Giới bèn cho đội quân học sinh tới đến bỏ vây bộ tổng-tư-lệnh là đình Hứa-sùng-Trí và đình các quân quan khác thu hết khí-giới. Các quân quan tại hội được tin ấy đều bỏ trốn, nhưng phần nhiều bị bắt, có tin Hứa cũng bị bắt giam, nhưng lại có tin Hứa đã trốn được. Việc này xảy ra, nhân dân rất là náo động. Hiện nhà riêng của Uông tinh-Vệ cũng bị quân học sinh canh giữ.

(*Dịch báo Tân*)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

MỘT THÀNH PHỐ NUÔI NHIỀU CHÓ NHẤT

Trong các thành phố ở các nước văn-minh, dễ không còn thành nào nuôi nhiều chó bằng thành Vienne. Người ta cộng số chó ở thành ấy có tới 90.000 con. Mấy năm trước đây lúc sau buổi chiến-tranh, quyền-chính rối loạn, đạo tặc ở đấy rất nhiều, nên nhân-dân phải nuôi nhiều chó để giữ người và giữ của.

Đến nay việc chính-trị đã yên, đạo-tặc đã bớt, những chó nuôi vẫn nhiều như trước. Hội đồng quản-trị thành phố, lo rằng nhà cửa trong thành phố đã chật hẹp mà số chó nuôi lại thái-quá như thế, có phần thiệt hại đến vệ-sinh, nên đành thuế chó thật nặng, cho thiên-hạ giảm bớt chó đi, nhưng xem chừng cái sách ấy cũng không công-hiệu. Mới đây công-chúng lại đặt cuộc công-nghị để yêu cầu thành phố cho phép các chủ nuôi chó đi xe hỏa, xe điện được mang cả chó đi theo, khiến cho các nhà có chó có thể thỉnh thoảng đem chó đi chơi cho nó được thở khí lành ở các nơi khoáng địa. Người ta kể chuyện cuộc hội-nghị hôm ấy, nào người, nào chó, nào đàn ông, đàn bà, thật rất vui mắt vui tai.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Tôi có một việc sau này xin nhờ quí báo làm ơn chỉ bảo cho :

Tôi người tỉnh Hà-đông, năm Khải-định thứ tám, trong lúc túng tôi có mượn ông Mục là L. đến hỏi năm cho tôi 2 sào ruỡi ruộng là 30 đồng xin chịu lãi, đem cả cựa-khế đến, tôi xem thì 2 bản biên làm một, bản thứ nhất biên tên H. đứng bảo cho tên P. lại bán cho tên L. (tức là người ký mục lông tôi) một thửa 4 sào tư niên-hiệu Đồng-khánh, dưới có chữ ký chồng tên H. ký và điểm-chỉ. Bản thứ hai biên tên A. là con tên P. lại bán cho tên L. (tức là người ký mục lông tôi) một thửa 4 sào tư niên-hiệu Duy-tân, dưới cũng có chữ tên A. ký; nhưng hai bản đều không có ký tường nhận thực và người làm chứng cả. Tôi thấy thế để có ý ngăn ngại không muốn cầm, song tên L. cứ nói mãi chỉ xin cầm có 2 sào ruỡi, giao cả hai bản cựa-khế cho tôi và làm giấy cầm, ký kết tử tế, tôi bất xin triện lý trưởng thì L. bảo sẽ tiện lúc đó đồng muốn xin, tôi nghĩ chỗ bà con đất nỡ bắt lợng, cho nên cũng nghe và không nhờ ai chứng nhận cả. Song số tiền ấy tôi mang sang tận nhà tên L. có vợ con tên ấy và anh em mấy người đang ngồi chơi đấy đều biết cả. Cầm được 5, 6 tháng, tên L. đem-giả 10 đồng bạc lãi, xin làm giấy khất lại 6 tháng nữa. Gần qua 6 tháng sau, tên L. cũng chưa giả, lại đến làm giấy khất lần nữa và cũng không giả đồng lãi nào. Sang tháng giêng năm nay tên L. lại đi bỏi bán thuế hai sào ruỡi ruộng ấy cho người khác, tôi nghe tin nghi là tên ấy vẫn còn bán vặn-tự cũ, mới đến hỏi tên A. là con tên P. rằng có ký giấy bán ruộng cho tên L. không? thì tên A. đáp rằng : Có, nhưng chỉ làm giấy nhượng lại và giao văn-tự cũ cho thôi, chứ không có ký cái giấy nào (vì nhà tên A. giàu không muốn ký bán) thế mà bức văn-tự của tên L. giao cho tôi lại có chữ tên A. ký, xét ra mới biết là văn-tự giả mạo. Tôi muốn đến đòi lại tiền, song chỉ sợ tên L. lật không giả, vì văn-tự tên ấy viết cẩm, chỉ có tên ấy ký, không có triện nhận thực và người chứng kiến, tôi e như thế không đủ làm bằng cứ.

Nay tôi muốn nhờ quí-báo làm ơn bảo giúp tôi làm thế nào mà lấy được nợ? và tôi muốn tự xử lấy, không muốn trình bảo lên quan có được không? như thế thì làm thế nào cho được?

LỜI ĐÁP. — Cứ như lời ông nói trên ấy thì ra ruộng cầm có 30 đồng mà mới sáu tháng người ta đã phải giả lãi cho ông những 10 đồng, như thế là trái lệ. Lý ưng 6 tháng thì người ta chỉ phải giả lãi có 1 phần 80 mà thôi vì rằng tiền lãi *không được quá một phần* nghĩa là 12 % một năm.

Còn như người lấy ruộng đã cầm cho ông rồi thì trước khi chuộc về không có phép đem cầm cho người khác.

Nếu văn-tự xét ra là văn-tự giả thì ông có quyền kiện người ấy về tội giả mạo và tội lừa dảo tại tòa-án đệ nhị cấp tỉnh người ấy ở, chiếu theo điều thứ 9 trong luật Hình sự tố tụng, điều 147 và 267 trong Hình luật Bảo-kỳ như sau này :

« *Điều thứ 9.* — Bất cứ người nào phạm đã bị hại về trọng-tội hoặc khinh tội, thì đều được có quyền xin minh oán.

« Người bị hại ấy có thể khai miệng hoặc làm đơn mà không tố với quan hành-chính hoặc quan tư-pháp.

« Đơn không phải nói rõ họ tên, niên canh, chức nghiệp, sinh quán, trú quán của người đứng không và không về việc gì. . . . . »

« *Điều 147.* — Các người khác mà dùng một phương kế sau này để biến cải những công-chánh chứng thư, tư thư chứng thư về dân sự, thương sự cũng là phạm tội giả mạo :

« — là mạo tả hoặc biến tạo chữ ký ;

« — là làm giả văn-khế, hay là lời đề ước khác, điều-khoản khác mà trong biên những nghĩa-vụ, những sự nhất-trách không phải là của hai bên đương sự hiệp nghị với nhau, hoặc là các thứ chứng thư ấy đã ký kết rồi, mà biên thêm những nghĩa vụ ấy, sự nhất trách ấy vào sau;

« — là tăng gia biến tạo một hiệt khoản, một lời trần thuật, một sự hành-vi vào trong các chứng-thư mà mình phải biên chứng.

« Phạm về tội giả mạo nói ở trên ấy nếu có sinh ra tổn hại thì bị phạt giảm từ 1 năm đến 5 năm . . .»

« *Điều 267.* — Người nào dùng tên giả hoặc chức vụ giả, hoặc quyền giả hoặc trá ngôn, mà khiến người ta giao cho mình những tiền bạc, vật có giá, văn thư kế ước, giấy biên-lai, giấy nhất trách hay là tài sản gì khác thì phải phạt giam từ 1 năm đến 5 năm và phạt bạc từ 20 đồng đến 500 đồng.

« Người phạm ấy lại có thể bị cấm cản theo giới hạn luật định, giao hạn chính quản thúc. »

Trong đơn biện ông nhờ đòi ấy số 30 đồng tiền gốc và tính thêm lãi 12 . . một năm, nghĩa là mỗi tháng một phân, nhưng ông phải trừ số 10 đồng tiền lãi ông đã lấy của người ta trước rồi.

Ông lại có thể chiếu theo điều 46 trong luật Hình-sự tố tụng mà đòi tiền tổn hại nữa. Điều ấy như sau này :

« . . . Bất cứ về việc án gì, quan thẩm phán đều có thể bắng chức vụ mình, bắt người bị nghi phải bồi thường cái bồi khoản xứng đáng cho người bị tổn hại hoặc vì tội phạm hoặc vì sự truy-tố mà phát sinh ra, gặp trường hợp ấy, trong án sẽ định rõ cái tính chất sự tổn hại phải bồi thường. . . . . »

Ph. h. L.

Tin sau-cùng

Phái-bộ Pháp ở cuộc hội-nghị Locarno

Phái-bộ Pháp tại cuộc hội-nghị Locarno có MM. Briand, Berthelot, Loger, Fromageot, Massigli.

Việc phi-hành-gia Costes phải phạt

Báo *Journal d'Alsace Lorraine* mở cuộc lạc-quyên, thì dân Strasbourg đã quyên đủ tiền nộp khoản tiền phạt cho phi-hành-gia Costes bị tòa án kết án phạt.

Người Trung-hoa với người Hoa-kỳ

Ở miền thượng-lưu Dương-tử-giang, chỗ trên Trùng-khánh, một bọn quân lính Trung-hoa bắn súng đề-đội vào cái tàu Hoa-kỳ tên là Chichuen. Một người Trung-hoa bị thương.

Chiến sự ở Maroc

Quân Pháp tiến ở miền bắc Kiffane và Bokkesien.

Đại-tá Reginald Kahn, chiến-tranh phóng sự của báo *Temps* bị hại ngày 30 septembre trên con đường Erkeur. *(Indopacifi)*

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 28 độ
15 giờ 30 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.	10	00
— nhì, —	9	20
— ba, —	8	50
Thóc hạng nhất, —	5	80
Ấp ngô —	5	50

Giá bạc. — Kể từ ngày 2 Octobre 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 12 f. 10

Thị giá quốc trái. — Ngày 30 Sept. 1925 : 47,95 — 57 35 — 47,25. — 47,40. — 74 85.

Tin tàu. — Tàu *Amazone* mang thư sang Pháp trừ những thư và hộp có khai giá không kể, đến ngày 5 octobre này hồi 12 giờ trưa ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane, Quinhon và Saigon.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 6 giờ 20 sáng hôm ấy.

Tết Trung-thu. — Tết Trung-thu hai năm nay ở thành-phố ta đã bớt được cái vẻ náo-nhiệt quá như mọi năm : Các bọn « *su-tử gỏ* » đã thấy bớt đi hẳn, chỉ còn các bọn « *su-tử Hòn* » thôi, tiếng « *lùng tùng xoèng* » cũng không đến nỗi inh-ỏi lắm. Đó cũng là nhờ được sở Cảnh sát ngăn cấm những bọn du-côn vô nghề thường nhân tết này lấy ra cuộc rước kiếm tiền, tối sinh ra đánh nhau. Bởi vậy mà hai năm nay chỉ lũ con trẻ được rước xách thôi. Sở Cảnh-sát ngăn cấm bọn to đầu đề bọn trẻ con được tự do như vậy thật là phải lắm, dân thành-phố ai cũng lấy làm bằng lòng. Các hàng bánh giẻo, bánh nướng cùng các thứ bánh chơi trăng, nghiệm ra năm nay các cửa hàng người mình bán được đông khách không kém gì các cửa hàng Khách : ấy cũng là một điều đáng mừng, vì như thế là người mua đã biết chương hàng của người mình, mà người bán cũng đã khéo bắt chước người chế ra được nhiều thứ bánh cho vừa ý khách.

Các hàng bán đồ chơi làm cũng thấy có nhiều đồ tinh-xảo hơn mọi năm ; so với đồ chơi của các nơi nhân-công một năm kiếm được bao nhiêu lợi, thì đồ chơi trăng làm của mình thường có phần lại hợp tình hợp cảnh đáng thích chơi hơn, vậy chẳng biết sao các hàng cứ để chơi mình lại không có mà gắng lại mối lợi đó?

Có một điều nên chú ý là tết Trung-thu năm nay, ở thành-phố ta, cái số người nhà quê các nơi đến năm tết, thật thấy có ít hẳn đi nhiều lắm, không được náo-nhiệt như mọi năm. Sao vậy? Chắc phải nghĩ là cũng đến đã bớt rõ rằng hiện nay ở nhà quê, các nhà làm ruộng đương đêm ngày vất-vả ẩm; năm nay thoát được cái lụt vỡ đê, thì lúa mẫu vào cái vụ hạn hán : các nhà nông ta từ mấy tháng nay đeo lưng chảy cật mà cày bừa, mà trồng cấy, mà tát nước thâu đêm ngày, thế mà ruộng phần nhiều vẫn khô, vẫn nẻ, vẫn cỏ nọi chưa đủ nước mà cấm cây lúa xuống.

Hai tháng trời cực nàng chạng chạng hoài, chỉ thỉnh thoảng lác-đác được vài giọt, thêm mất cho lễ ẩn chơi mà trèm phiền cho người lao lực khao-khát! Mong sao xong tết Trung thu, trời cho một trận mưa dào, thì quí quá.

Trung-bắc học hiệu. — Mấy lời bày tỏ về việc dựng lên *Trung-bắc học hiệu* đăng trong số báo hôm qua, về dụng thứ 2 sắp mất một câu, thành ra thiếu nghĩa. Vậy xin bổ chính như sau này :

Các khoản chi tiêu trong học đường, nhất là lương bổng các thầy học, tiền thuê nhà, tiền bàn ghế đều tồn phí nhiều. Nước bàn ghế . . . . .

Rước đèn. — Đến tối thứ hai 5 octobre này sẽ có cuộc rước đèn, đám rước họp tại trước cửa tòa Đốc-lý. Đúng 8 giờ thì khởi hành qua các đường phố sau này :

Đường Dominé, Amiral Courbet, de France, Général Galliéni, Lanbarède, Billot, Paul Bert, hàng Trống, hàng Bông, đường Puginier Brière de l'Isle, Carnot, Maréchal Joffre.

Thi bằng tiểu-học Tây và bằng Cao đẳng tiểu-học Tây. — Các thí-sinh có tên sau này đều trúng tuyển trong kỳ thi :

Bằng tiểu học Tây (B E)

Mlles Larcher Clara, Million de Villeroy (Marie Thérèse) MM. Deville Pierre, Dương-văn-Phúc, Nguyễn-văn Soạn, Nguyễn-trọng-Tuệ, Lê-thế-Tu.

Bằng cao đẳng tiểu-học tây (B. E. P. S)

MM. Deville Pierre, Dương-văn-Phúc, Tôn-thất Phùng, Ng-huy-Soạn, Ng-trọng-Tuệ, Lê-thế-Tu, Trương-cẩm-Viên.

Tòa án cai trị. — Tòa án cai-trị đến ngày thứ tư 7 octobre hồi 8 giờ sáng sẽ họp tại tòa Thượng-thẩm do quan chánh án Favreau chủ tọa.

HIỆU BÁO-CHẾ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

Dị trường. — Trường Sơ-đẳng Phú-khê, huyện Tam-khê, (Phú-thọ) trước ở làng Phú-khê, nay đi sang làng Đông-viên.

Phụ cấp về việc dạy thể-thao. — MM Vũ-văn-Con, Phạm-văn-Hội, Trương-huy-Viêm, Ng-văn-Khai lính khố xanh ở Hưng-yên nay kiêm việc dạy thể dục tại trường Pháp-Việt tỉnh ấy, được phụ cấp mỗi người một tháng 2 đồng.

MM. Jean, Đỗ Rậu, cai, Vũ-công-Thu, bếp, Đinh-văn-Luật, Hoàng-văn-Kiêm, lính khố xanh ở Quảng-yên, nay kiêm việc dạy thể-thao tại trường Pháp-Việt tỉnh ấy, được phụ cấp mỗi người mỗi tháng 2 đồng.

Tại tòa Đốc-lý. — M. Ng-văn-Vân, thư-ký tập sự tại tòa Đốc-lý Hanoi, được thăng thư-ký hạng nhất.

Ngạch tòa sứ. — M. Trần-văn-Trước đã trúng tuyển kỳ thi tốt-nghiệp tại hai học-viện trên thượng-du ở rừng Bắc-hộ, nay được bổ thư ký phụ tá, nhận bổng 350 đồng.

Ngạch công-chánh. M. Quách-như-Trước, chuyển mộn từ sự bạng nhì, được nghỉ dưỡng bệnh hai tháng lĩnh nửa lương.

Ngạch khí-a làm. — M. Ng-gia-Giới, lính kiểm-âm hạng nhất được nghỉ dưỡng bệnh 30 ngày lĩnh cả lương.

Ngạch cô đỡ. — Cô Ng-thị-Can, cô đỡ thực tập hạng nhì ở Việt-trì (Phú-thọ), vì khi ở Hưng-yên là chỗ làm việc cũ đi không trình quan sứ bản-linh, nên bị khiển trách, chưa vào lý-lịch.

Ngạch cảnh-sát. — M. Phạm-đình-Nghiêm, được bổ làm linh cảnh sát ở Yên-bái niên bổng 120 đồng.

Phòng giầy ông de KÉRATRY, Quản-lý văn-khế tại Hanoi

22, Phố hàng Bông Thợ nhuộm

Có người muốn xây một cái nhà tươi hai có nhà-đất để thuê hộp

MUỐN BÁN một cái xe-máy hãng đẹp, một cái xe-đạp, một cái máy khâu và một cái tủ sắt con. Hỏi tại : số 8, Impasse Đồ-hữu-Vị.

Muốn bán một cái xe ô-tô, « Renault » 6 mã lực, 3 chỗ ngồi, chạy con tốt lắm. Hỏi tại trung Bắc-hộ.

CHỢI TRÂU !!!
CHỢI TRÂU !!!
TẠI RẠP
CINEMA PALACE
HANOI
Từ thứ tư 30 Septembre đến thứ ba 6 Octobre 1925
Chiếu phim ảnh
CHỢI TRÂU Ở ĐỒ-SƠN
vừa rồi

Quan Bóc-tơ Bi-cơ-man
Y-khoa-tiến-sĩ
Chữa các chứng bệnh đàn-bà, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh sốt thường, sâm và ngũ sước, các bệnh lậu, giang-mai, lở, đau chân, các chứng sài trẻ-con.
Phòng khám bệnh số 61 bis phố hàng Đào, số nhà 32, Hanoi, dây nói 614
Quan Bóc-tơ chỉ khám bệnh người đã, người đàn bà và trẻ con
1007

AU CINEMA TONKINOIS
13, Phố Hàng Quạt, Hanoi
CHƯƠNG-TRÌNH
Từ thứ ba sau 2 đến ngày 5 Octobre 1925
Một bức phim ảnh về mỹ-thuật nước Pháp
CÁC BIỆU HUYỀN-BÍ Ở PARIS
Soạn theo quyển tiểu-thuyết kiệt-tác của Eugène Sue. Val Fleur đi Marie trong chuyện này do Mme Huguette Duflot vừa rạp Comedi Française đóng rất tài tình, rất tự-nhiên. Sau này diễn đoạn khai mào và hai đoạn đầu
Ngày thứ bảy 3 Octobre. Hồi 17 giờ 30 phút
Ngày chủ-nhật 4 Octobre
Diễn ban ngày. Giảm giá

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE
Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
MỚI ĐẾN THUỐC :
Le Peptofer Jaillet
là thứ thuốc bổ rất thật hiệu

Cướp giật. — Ng-v-Một 17 tuổi vô gia cư, vô nghề-nghiệp ăn cướp giật một cái ví da của Ng-v-Ngut ở đường Jauréguiberry đã phải bắt đề xé hỏi.

Cắt trộm tơ. — Tên Phạm-v-Cu tức Nỗ 27 tuổi là thợ buộc ăn của Mlle Ng-thị-Gấm làm nghề kim loàn ở phố Bờ hồ số 27 mất 875 đồng bạc và các đồ nữ trang giá 400 đồng đã phải bắt vào sở một-thám để xét hỏi.

Chết trên tay. — Chiều hôm qua hồi 4 giờ một người đàn bà tên là Ng-thị Quyết ở Nam định lên trình Cảm rằng con trai lên 2 tuổi trọng khi đưa vào nhà thương chữa thuốc thì nó chết ngay ở trên tay.

Cần 2 người Agents techniques des T. P. thạo việc. Lương từ 150 $. Việc làm một năm.
Hỏi M. BOURILLON
Chemins de fer Vinh - Đồng hới à Lam-lang par Ba đồn

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thọ đệ nhứt đẳng Bắc-đẩu bội-tinh.
Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tunis, Fes, Rabat, Casablanca Port-Said (Ai-cập) Huế.
Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt nhẹ các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai
Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÂM-CHỨNG : Giá 1 $ 50
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA LONG, 32.
GIÁY NÓI số 236
8301.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Sinh tử giá thú — Số sinh-tử giá thú ở tòa Đốc-lý về tháng septembre 1925 như sau này :

Người Âu

Sinh : 2 con giai, 4 con gái, cộng là 6 người.

Lễ Lỏi : 3 đám.

Lễ cưới : 3 đám.

Tử : 8 đàn ông, 1 đàn bà, 3 trẻ con, cộng là 12 người.

Người Nam

Sinh : 72 con giai, 70 con gái, cộng là 148 người.

Tử : 35 đàn ông, 31 đàn bà, 49 trẻ con, cộng là 115 người.

Người Trung-hoa

Sinh : 19 con giai, 21 con gái, cộng 40 người.

Tử : 8 đàn ông, 6 đàn bà, 5 trẻ con cộng là 19 người.

Đem nhà kèo ở chỗ khác. — Cái nhà kèo ở vườn hoa nhà hát bây giờ đem ra dựng ở vườn hoa trên sông lấp cũng gần đấy, công việc chừng mất ba tuần lễ thì xong; những buổi cử-nhạc ngày thứ năm và chủ-nhật do phường kèn lính khố đỏ sẽ chơi hành cả ở vườn hoa Jules Ferry trong khi cái nhà kèo đem làm xong.

Chết đuối. — Hồi 15 giờ ngày 29 trước ở làng Hàng-kênh có tên Ng-duy-Tài 16 tuổi là con Ng-duy-Quỳ 56 tuổi ra so gánh nước về tưới vườn chẳng may xảy chân ngã chết đuối. Cái ao lấy nước ba thước tây nên xác tên Tài mới con hai tiếng đồng hồ mới tìm thấy, thì lập tức quan sức phải đem vào nhà mổ để khám nghiệm.

Mất ví da. — Phạm-v-Đan là giáo học nhà ở số 9 phố Paul Bert thì bỏ cắm đánh rơi chiếc ví da đựng 45 đồng và cái bình thuốc-thân năm nay số 2012.

Bị chó cắn. — Cô Ng-thị-Khoát ở làng Du-hàng bị con chó của người cùng làng cắn phải từ ngày 29 septembre thì nay đã có lệnh bắt đưa con chó ấy vào sở Thú-y để xét nghiệm.

Ngã ô tô. — Hồi 13 giờ ngày thứ 3 septembre ở đường lên Hanoi ngay ở đàng sau sở xi-măng, có tên Trần-thị Khi, 65 tuổi, bán mùn của bị một cái xe ô-tô không rõ số và ngã bị trọng thương cả hai đầu gối. Cái xe ấy do một người tây cầm lái thấy xảy ra sự rắc-rối như thế thì vội mắc tải vứt đấy người đàn bà một đồng bạc, rồi lập tức lại cho xe chạy lít. Hiện sở cẩm đã biết việc ấy, một mặt cho đưa người đàn bà vào nhà thương để buộc thuốc, và một mặt làm biên bản để truy tìm xem ông nào mà lại can đảm làm vậy.

Chợ tết. — Ngày hôm qua là phiên chợ cuối cùng về cái tết Trung-thu năm nay, từ kẻ chợ đến nhà quê, nào mua nào bán, vui vẻ rộn ràng từ hành mất đến tối mịt. Buổi chợ đông nhất có lẽ về hồi trưa, tự 11 giờ đến 14 giờ là giờ các người đi làm việc được nghỉ ra đạo chợ để ăm sửa và nghỉ-ngơi.... Nhưng phần nhiều người đi chợ vào giờ ấy chỉ tốt để nghênh, cho nên hàng quán có đông người xem mà không bán chạy bằng các buổi khác.

Giải vào tòa án. — Lê văn-Tuân 24 tuổi, vô gia cư, vô nghề-nghiệp, can tội du thủ du thực; Ng-văn-Quán, 46 tuổi, làm nghề cưa lọng, số nhà 8, Lạc-viên, can việc ấy trộm những mẹng đồng thau của sở Ateliers Maritimes và Ng-thị-Nhàn, 32 tuổi, nhà 8, Bến vân (Kiến-an) can việc ăn trộm gang ở Quan-khu đều phải giải vào tòa án để xét.

Trốn vào Saigon làm gì? — Chuyến tàu *Claude Chappe* ở Hải-phòng mới đeo chạy Sa-gon sáng hôm qua, khi gần tới Ninh-tiếp thì linh cảnh-sát bắt được ba người lẫn ở dưới tàu, lôi thì rõ không có tiền lấy vé, nên định trốn lẫn như thế để vào Saigon.

NAM-ĐỊNH

Lại một cái nạn xe hỏa nữa. — Đêm hôm 29 septembre, chuyến xe lửa chở hàng ở Nam-định vào Thanh-hóa đi đến kilomètre 91+782 vào khoảng ga Nam-định và Trình xuyên lại nghiền chết một người đàn ông chừng ngoài 40 tuổi rưỡi.

Trong vòng 11 tháu nay người bị chết cán xe lửa rất nhiều.

Thiết-tưởng nói thế là nhẫm, chỉ ấy thực những người chết vì xe-hỏa một cách nhiều là tại mình cả, người thì xe-lửa đang đi lại chạy qua đường sắt, người thì lại dùng cả đường xe-lửa làm cái giường nằm như ở nhà mình. Nay muốn trừ dần cái nạn xe lửa đi ta tưởng phải trồng vào các quan đại-phương một phần rất lớn, vì ở các ngả nắng sức cho dân ở gần đường sắt biết những cách đề phòng thì cái nạn ấy ta sẽ mong khỏi dần đi được.

Bắt được kẻ trộm. — Đêm hôm 29 septembre, kẻ trộm lại đến rình mò nhà ông ký Tinh ở phố Sa-gon.

Người nhà biết kêu lên thì người sở-tại đã trèo ở đấy tóm ngay được đến nơi và bẹp.

Chính sau cũng vào những trộm cắp. Hay cũng tăng tiền rất bất chăng?

Ăn thường kim-khánh. — M. Nguyễn-liêm-Phi vừa được lên chức phố huyện Vụ-bản mới đây được ăn thưởng tứ-mệnh kim khánh. Trước là M. P. mới đã được thưởng một đạo tưởng lục vì hai đạo kim khánh, vì đã nhiều phen giúp nên các việc có ích. Nay lại được ăn thưởng như vậy thực là đích đáng.

N. lai cảo.

Cũng vì cờ bạc dưới tàu mà sinh ra ẩu-mạng. — Có mấy người hành-khách đi tàu *Minh-mạnh*, đánh bạc với nhau ở dưới tàu, một người bỉnh như say rượu, đổ cho nhau đánh gian rồi sinh sự cãi cọ ẩu-đả nhau, tên Bùi-văn-Dang đánh tên Phạm-văn-Cộc một cái mạnh tay, liền ngã ngay ra, được một chốc thì chết.

Tên Bùi-v Dang đã bị bắt để xét xử.

HÀ-ĐÔNG

Bắt được trộm. — Hồi 2 giờ sáng hôm 30 septembre có hai thằng ăn cắp công sở Thú-y vô lấy những quần áo, nồi đồng và những đồ vật trong bếp, thì cô gái đến ba chục bạc. Lúc chúng nó lẻn vào thì người linh cảnh-sát tên là Hy nom thấy, đứng núp rình, khi chúng nó ra thì cướp bắt, chẳng may bị chúng nó đánh cho trận, hai vết thương nặng, máu chảy đầm đìa. Những người tuần-phiên làng Mỗ-lao nghe thấy tiếng hô hoán xô vào đánh chỉ bắt được một thằng thôi. Còn thằng kia nó thấy ông sen-đầm đuổi, nó chạy ra khỏi Thanh-xuân, thấy nguy quá, vội vàng tạt ngang cánh đồng trốn mất, nhưng vô phúc cho nó đánh rơi cái ví đựng tiền trong có cả giấy thuế thân hình ảnh, như vậy thì cả thằng nay cũng không khó gì. Đồ đạc lấy lại được một ít.

Sao mà mấy tháng nay nhiều trộm cắp thế? Từ khi trong thành phố không có đèn điện thắp đêm, thành ra nhiều nhà bị thiệt hại, tuy linh cảnh-sát tuần phòng rất nghiêm-ngặt nhưng mà cũng không ruể được. Ta cũng nên khen người linh cảnh-sát tên là Hy đã có cái can đảm cho nên phải thương nặng, nghe đâu ông cẩm cũng lên quan trên xin cho thưởng-thưởng một cách đặc-biệt.

Kim-Xuyên lại cảo

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

● TONIQUE TONKINOIS ●

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chữ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mồng 7 tháng năm, niên hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời chân phê rằng :

Chiếu nạp đại-độc phòng của MONTÈS qui ông, có chế nên một thứ rượu bổ đã tăng ngự dùng qua rất hợp, đáng nên gia thưởng, trước lục phê thị gửi cho qui-độc phòng chế-ông để tỏ thành-giả.

Khâm thử.

碑 准 定 三 年 五 月 初 七 日 內 務 衙 門 欽 此

以 嘉 有 獎 著 補 經 御 賞 用 顏 准 允 主 給 此 恭 錄

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sắt chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải kể những hình kì-dị làm lạ mắt thiên hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất đã được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

BÁN đủ một bộ máy Cinéma Pathe thật mới tinh xảo, y nguyên bên Pháp gửi sang. Máy chạy bằng Acétylène, không cần điện chiếu ở các chốn thôn quê, cùng trong các nơi lâm-tuyền sơn-giã được cả.

Ai mua xin viết thư hỏi M. Đỵnh ở phố Yên-hưng, tỉnh Quảng-yên.

ĐÃ NGON LẠI BỔ

Rượu QUINQUINA KOLA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thứ rượu nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người nối-nghiệp J. BLANC, quan bảo-chế nhất hạng chế ra.

Đã ngon lại bổ giá tiền cũng lại rẻ, chỉ có 2$40 một chai lít.

Mỗi ngày ta chỉ dùng uống trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt.

Bán tại hiệu Bảo-chế J. BLANC 31, phố Tràng-tiền Hanoi. 2009

Cái nạn ô-tô. — Một người nhà quê tên là Ng-v-Nhuỗ, 51 tuổi, đi ở con đường thuộc địa số 5, thấy xe ô-tô ở Hanoi chạy đến, đã phải tránh ở bên đường mà cũng bị xe đụng phải, ngã lăn xuống ruộng, không sao dậy được. Người qua đường khiêng lên để trên vệ đường, may có người cháu đi đến, liền đi báo người nhà, đến khiêng vào nhà thương, khám ra thì một cái xương đùi bị dập và một cái xương vai sai khớp. Nếu ô auffeur mà còn trái luật đi đường thì lại nạn xảy ra như thế còn nhiều.

Cái chết khá nghi. — Vừa rồi tại dẫn làng Phu-ninh, tổng Văn-lo, huyện Chương-mỹ, người ta thấy có xác một người đàn bà ăn bận hình như sư nữ chết nằm ở đó. Sớm hôm sau các chức dịch làng đó đến trình quan đốc Ba-thê, thì quan đến có về tận nơi khám xét người bị hại suốt mình có nhiều thương tích nặng lắm. Khi quan huyện sở tại được tin cũng thân hành đến tận nơi khám thì không những thấy xác người bị hại có nhiều thương nặng, mà ở cổ chân cổ tay lại hình như có lằn vết trói nữa. Biên khám và lấy khẩu cung chứng tá xong thì đã cho chôn.

Cái chết này thật khá nghi lắm, quan trên còn đang tra xét xem mình mới làm sao.

Ai tin. — Bản quán được tin buồn rằng cụ thân Ngô-tấn-Tiến, người huấn-Lạo Cẩm-khê (Hưng-hóa) là thân-phụ ông cử Ngô-mạnh-Nghinh tri huyện Cẩm-khê, ông cử Ngô-trọng-Nghị học sự huyện Chương-mỹ và ông cử Ngô-thúc-Địch, thám tá tòa sứ Thanh-hóa, mới tạ thế ngày 4 tháng 8 ta vừa rồi tại quí-xá ở làng La-khê, phủ Hoài-đức. Ngày mồng 9 đã cử hành tương sự. Vậy xin có lời kính viếng cụ và chia buồn cùng quí-quyến.

PHÚ-YÊN

Hiếu nghĩa khả gia. — Có tin rằng bà huyện Chung-tức là Mme Nguyễn-thị-Nêm, điền-chủ ở làng Đức-cang huyện Krông-anh, tỉnh Phúc-yên mới được ân-thưởng bốn chữ « Hiếu nghĩa khả gia » vì bà đã có công giúp cho dân làng trong Hiển-lệ tỉnh Phúc-yên được yên ổn trong vụ nước năm 1923. Vậy xin có lời mừng bà và được ân thưởng xứng đáng.

CÔNG BÌ

Con rắn lạ lùng. — Chủ nhật vừa rồi, một người Tây lấm ở mỏ Bièbe bắn được một con rắn tại cách nơi nhà ở chừng 500 thước. Con rắn dài to là thường bề dài có được 2 mètre, to bằng cái cột cái, cân nặng 15 cân tây, đầu cụt đi, mình có những răng chó-cẩn, trông như mõm mèo, có hai chân dài tới 25 centimètres. Ai trông thấy cũng phải ghê!

PHÚ-LÝ

Bắn được con báo. — Đêm hôm thứ bảy vừa rồi là 26 septembre 1925, ông Bùi-ngọc-Liên cùng với ông Mai đi thuyền trên sông Đáy để xuống, vẫn cảnh chùa Bịch-động tỉnh Ninh-bình. Khi thuyền qua làng Thử-bà thì ông Bùi-ngọc-Liên ghé thuyền vào bờ đeo cẩn súng và mang súng lên sơn bắn cầy cáo. Chẳng ngờ đi qua đất địa-phận làng Nham-kênh bỗng đâu gặp ngay một con báo ở đâu ra bơi sông lội vào đến làng ấy, đấy gọi là Nái-cấm, ông Liên bắn ngay một phát đạn nhằm phải đạn số hai (N 2) là hạng đạn bắn cầy cáo. Con báo ấy phải đạn cách độ 10 thước tây bị thương ngay nên gầm thét chạy vào đá núi. Ông Bùi-ngọc-Liên sợ rằng nó chưa chết bắn nên không dám vào tìm ngay rồi đi xuống thuyền đi Bịch-động với ông Mai định để đến lúc về sẽ tìm. Ngờ đâu có người dân làng Nham-kênh đã tìm được cái xác con báo rồi, ở làng ấy có ông thân-khoái nhận là của mình bắn được, rồi đem tự-tiện đem cái da con báo ấy lên tỏa sứ Hà-nam trình để lấy thưởng, như thế thật là trái lẽ công bằng. Ông Bùi-ngọc-Liên đã trở cho dân làng Nham-kênh được một con ác vật như thế, thì dân làng cảm ơn ông ấy lắm.

M. lai cảo.

LẠNG-SƠN

Vì mấy vết thương mà tra ra cái trộm. — Ngày 24 septembre, Hà-công-Nguyệt, 24 tuổi làm nghề bán thịt đi chơi chùa, để xe đạp ngoài cửa, mới 15 phút đồng hồ, ở trong chùa ra thì không thấy xe nữa, vội vàng đến trình sở Sen-đầm. Anh ta cũng đi làng trong thành phố để tìm, gặp một người lính cảnh sát mách rằng có lên Hương người làng Ban-tan đi xe đạp ở đường lên Kỳ-lừa đi ra bộ chưa thạo, ngã đến ba bốn lần.

Hà-công-Nguyệt được tin ấy lập tức đến xin sở Sen đầm đi với mình đến khám nhà tên Hương ở làng Ban-tan. Tên Hương cứ gân cổ cãi rằng mình không đi đâu cả, nhưng khám trong mình, thì thấy hai cổ tay và 2 đầu gối mới bị xây da, rõ ràng tại ngã xe đạp mà bị thương, hỏi vặn vết thương ấy vì đâu mà sinh ra, thì tên Hương phải thú nhận là có lấy trộm xe đạp và hiện giấu ở trong rừng. Tên Hương đã lĩnh cảnh-sát đến một cái núi cách nhà hơn một kilomètre thì quả thấy xe đạp giấu ở đó và phá mấy cái cành cây lên trên. Người chủ xe đã nhận được xe của mình, còn tên ăn trộm đã giao về tòa án xét xử.

HÒA-BÌNH

Lý trưởng mới mắc bẹm. — Đầu tháng septembre mới rồi làng Kệ sơn mới bầu lý-trưởng, thấy lý mới theo lệ thường phải làm tiệc khao người làng và thết đãi các bào mục làng tổng, và hàng xã. Chọn được ngày tốt, thấy lý mới mở tiệc khao, rượu tịt rất nhiều, cỗ bàn rất to, khách khứa đến mừng đông lắm. Ông chủ tiếp khách cả ngày, chiều đến nghe trong mình mệt nhọc lắm, mong thêm cho khách về mau thì mình được nghỉ.

Không may tối đến lại có một bọn khách đến xin lỗi vì mắc việc nên đến chậm và định ở chơi đêm mai thấy lý mới, buộc đành bãi bỏ hết thuốc phiện cho khách. Tối đến bày bài và ban cho ra, mấy người ngồi đánh bài, mấy người kia tụ năm quanh bàn cao, tôn ông chủ và các người nhà bận cả ngày đi mệt từ đi đến ngủ quay ra cả. Bọn khách đến chậm ấy toàn là quân giảo giá hình cứ lăng ăng lấy bết các đồ quí trong nhà và cả hàng gấp với đồng trộm của thầy lý mới, rồi sẽ đánh thức thầy lý dậy, bắt đi tế một quãng xa, khỏi sợ động dạng bỏ-hoàn. Thầy lý đi tiễn rồi gỡ về nhà, tưng bừng cả người ra, vì bọn trộm lại còn bắt phải lo tiền thi mới, cho chức bằng cấp và đồng triện.

CHỢ CHI

Bị cọp bại. — Hôm nay dân Trò ở làng Bắc-mê gần Chợ-chu bị cọp về hại người và vật nhiều lắm, bởi vậy cứ tối đến là không mấy người dám ra khỏi nhà. Dân làng mấy người kèn tụ nhau trừ cho tiệt giống ác thú ấy đi, một lần thứ nhất sắm bẫy thẳng được gì, đến lần sau là ngày thứ sáu trước hôm qua trời thì thấy con cọp lấy nấp trong bụi rậm, mấy người lên lần tìm con cọp, nhưng nó thẳng chết, nó nhảy xổ ra mà quào phải một người là Lương-Nhat. Người này đã bị nó vật nhau với nó trong năm phút đồng hồ, không cự sao được? Con cọp quào phải người Nhat là lối ra rồi gầm nhay lấy đầu phát chốc là chết, mấy anh em thấy vậy lại càng hăng hái lên đánh bằng được. Liền bắn một phát nữa thì con cọp phải nằm xoài ra giữa lúc nó chực vật nốt mấy người khác.

Tội nghiệp anh Nhat kia, chết đi để lại vợ cùng bốn con thơ, nhưng chết đi cũng yên lòng vì đã trừ được cho làng một con ác thú.

Con cọp lấy đầu to lắm mà cũng vào hạng cọp lớn hơn những cọp thường.

Mong rằng quan trên cho bằng những thưởng cho người nhà cái số tiền thưởng giết cọp theo lệ thường, mà lại trợ cấp cho vợ con anh ta một khoản tiền nữa.

VIỆC KINH-ĐÔ

Chém nhau vì mối lợi nhà nông. — Ở làng Sơn-công thuộc huyện Phong-điền vừa rồi có xảy ra một chuyện ẩu nhau mà chém nhau vì mối lợi của nhà nông, bởi vậy mà một ông điền chủ kia đã bị chém một lát dao vào cổ rồi lại bị nhào xuống sông mà chết.

Cứ như lời người ta nói bởi ông điền chủ ấy ỷ thế giàu thuê quát hết cả ruộng ở trong làng ấy, động có choán lấy cả mà làm một mình. Bởi vậy mà vừa rồi ông đi đến nơi một cái cầu kia ở làng Sơn-công thì bị một đứa hung đồ chém ông mấy lát dao vào cổ rồi sô ông xuống sông, rong khi đêm hôm vắng vẻ chẳng ai biết tới, sau nhân hai đứa con đi đọc kinh ở nhà thờ về không thấy cha mới đi tìm thì gặp tử thi của phụ thân đó, liền hô hoán lên lập tức báo quan sở tại khám-xét thì nghe đâu cách vài hôm sau đã tìm được đứa thủ phạm là người em rể ông ấy thì đã tống giam mà trị tội.

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Quan sứ mới. — Quan sứ mới là M. Huchard nguyên công sứ Phan-thiết mới đổi ra Thanh-hóa thay cho M. Dupuy, bổ ra làm Đốc-lý Hanoi.

Ngài đã tới hôm thứ bảy vừa rồi, sáng thứ hai 28 septembre ngài tiếp các quan Tây, các quan tỉnh đường và các quan phủ-huyện.

1 tháng chăm có phúc. — Tên Ng-Kiện, ở làng Hoàng-lộc, phủ Hoằng-hóa, cả gan dám lấy gậy đánh thím nó à thị Ân đến nỗi gãy xương sườn. Hỏi ra thì vì thím nó mắt lòng chồng, mới la rầy, thì thằng cháu bắt nhân kia động lòng lấy gậy đánh. Nhẹ nói quan phủ sở tại đã bắt tên Kiện làm án chín năm.

BÁ-CÁO VIỆC RIÊNG

Tôi tên Lương-văn-Trung, quan xã Hoàng-Nông, tổng Hoàng-Nông, phủ Tiên-Hưng, tỉnh Thái-Bình, có lời báo-cáo để mọi người điều biết :

Tôi có thuê con thứ hai, tên Lương-văn-Chức, đang làm Phủ-lý, nhưng nó hư làm, đua tranh chung bàn rượu chè, cờ bạc, gái gú, đã nhiều lần tôi đã cho nó ra riêng, nó cũng đã lấy vợ, tôi đã cho nó ruộng nương, và nếu ai đã cho nó vay tiền gì nó mà đòi, cho tôi không biết.

Lương-văn-Trung

Hiệu kim-hoàn

昌 遊

HOÀNG-QUANG-THIỆN

B.joutier

CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF

Hanoi, 91, Rue des Changeurs, Hanoi

Nhà làm đồ vàng bạc ở giữa phố hàng Bạc, chế-hiệu có bằng tối-nghiệp về nghề chạm chữ tại trường Công-nghệ Hanoi. Kẻn toán những thợ rất khéo, làm cẩn thận, sơn đóng tuổi. Các ngài chiếu cố tới sẽ rõ. Xin chắc được vừa ý, không phải lo ngại điều gì!

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY NỔI SỐ 248

Hiệu lại mở ta năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chân-song bằng xi-măng. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu lại muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

2045 MẬU-THỊNH kính cáo.

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc; các thứ mặt đá thược và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đan bà, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng dùng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

2011

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất : Santalol

chất : Salol

và chất : Uroformine

Giá 1$30 một hộp

Bột ăn **PHOSPHATINE FALIÈRES** đánh tiếng lâu nay, bán gợi đựng trong hộp thiếc vàng chỉ khói kinh lắm.

Có mua nhưng cho được hộp **PHOSPHATINE FALIÈRES** đúng hẳn tinh thần, kẻo gặp con gái mắt nữa, người lớn đau buồn, ông già bà cụ liệt nhược, càng là kẻ có đau ốm mới mạnh.

Có trữ bán cùng khắp — Tại chỗ thì ở Paris, 85 8, đường La Tacherie. R. C. Paris, 93.855.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Kính trình các qui-khách biết cho rằng bản hội định đến tối thứ hai 5 Octobre 1925 (tức là 18 tháng 8 annam) diễn lại vở chèo cải-lương « Trận cười thứ 1 » là một tích hát rất hay. Số tiền bán vé thu được bao nhiêu, bản-hội sẽ thưởng cho cả ban hát để thêm vào việc sửa lễ tổ. Hôm ấy bạn-hát sẽ gắng sức chỗ hết các tài khéo của mình trên sân khấu để được hài lòng các quý khách, vậy xin các ngài nhớ đến 1 đồng hạ cố đến xem đông cho.

Tối thứ sáu 2 Octobre 1925

NGU LINH GIẢNG THẾ

(Bài thứ I)

Tích hát này có cảnh đánh du kết toàn đèn điện ngũ sắc trông rất là rực rỡ. Có cảnh múa tứ linh. Lại có nhiều điệu hát rất hay.

Tối thứ bảy 3 Octobre 1925

NGUYỆT ĐIỆN

KIỀN GIAI NHÂN

Tích hát này có cảnh ông Giăng rất đẹp có vì Hằng Nga ngồi trên cung giăng gảy đàn và hát nhiều bài hát hay.

Làm trai biết uống trà tàu

Sâm mậu liên tâm, mỗi gói.		0$30
— ô long,	—	0,20
Thanh thái liên tâm,	—	0,20
Công phát	—	0,20
Hồng thái	—	0,18
Vạn xuân	—	0,16
Bao thiếc chiếu giá thêm.		0,10
Chè gói lẻ mỗi trăm.		0,80

Ở xa thêm tiền cước phí.

Nay kính cáo.

SÂM-MẬU TRÀ HIỆU

59, phố hàng Ngang, Hanoi

CUỘC TIÊU KHIỂN HIẾM CÓ

Bán-hiệu mới có các thứ máy hát vừa rẻ, vừa đẹp và vừa tốt, cả các thứ đia-hát, tiếng Saigon, tiếng Huế, tiếng Bắc, hát tuồng, hát chèo, hát xẩm, ca lý, vân vân... rất hay!!! Mỗi đĩa hát giá là 22 f. mà ngài nào mua tới sáu đĩa một lúc bán-hiệu chỉ tính 20 f. thôi.

CHANSON & Cie, HANOI

BỆNH LẬU

Thụt bằng thuốc LUGAR mà chữa lậu thì không gì hiệu bằng.

THUỐC THỤT LUGAR có nhiều chất quý ở loài thực vật, trị trùng lậu thì chóng quá; mà nhất là chữa không cần thận nó nặng lên thì THUỐC LUGAR dùng nhạy lắm.

THUỐC THỤT LUGAR không có mùi gì cả; giá dụ ống liều liện thụt nóng hay khó chịu mà dùng ngay thuốc đó, thì lậu có gần phát ra cũng tịt hẳn.

Hễ muốn giữ không mắc bệnh lậu, thì giao hợp xong rồi, dùng ngay THUỐC THỤT LUGAR.

Cứ thấy đau ống liều liện thì trong một ngày thụt 3, 4 lần.

Thụt sẽ để thuốc trong ống liều liện độ 4, 5 phút, rồi sẽ nắn nắn ống đó.

Trước khi thụt thì phải nhỏ liều liện đã, 2, 3 giờ xong rồi lại liều liện nữa.

Trong khi lậu thì nên uống, thuốc SANTAL MARY và thụt THUỐC LUGAR thì dẫu bệnh nặng thế nào cũng phải liều diệt.

Thuốc thụt Lugar. . . 1$75

Thuốc Santal Mary. . 1$00

Bán tại nhà bào chế CHASSAGNE số 59 phố Paul Bert, Hanoi.

忠孝節義女

Trung Hiếu Tiết Nghĩa kỳ nữ

I. — Song-phượng kỳ duyên (sự tích Chiêu-Quân cống Hồ) in lần thứ ba, có đổi lại các bức vẽ mới. Giá **0$90**

II. — Tái sinh duyên (sự tích Mạnh-lệ-Quân) Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá **0,90**

III. — Tục Tái-sinh-duyên, cũng chia làm hai cuốn : Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá **0,90**

Tiền cước gởi mỗi cuốn 0$20

Thư và mandat xin gởi cho ông NGUYỄN-ĐỖ-MỤC, TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN, Hanoi.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

MÙA SĂN NĂM 1925-1926. — XEM CÁC GIÁ SAU NÀY :

Vỏ đạn xanh hạt kép to, số 12.	Mỗi trăm :	22 fr.00
Vỏ đạn xanh hạt kép to, số 16.	Mỗi trăm :	21 fr.00
Vỏ đạn « Saumon » dùng bắn thuốc mạnh dây phồng, hạt kép dài, số 12.	Mỗi trăm :	36 fr.00
Vỏ đạn « Saumon » dùng bắn thuốc mạnh dây phồng, hạt kép dài, số 16.	Mỗi trăm :	34 fr.00
Mũ tử cỡ chất nhồm, môi hồng, hạng tối nhất, F. P. dầy từ 12 đến 13 m/m, cal. 12.	Mỗi tại 250 gr. :	12 fr.00
Mũ tử cỡ chất nhồm, môi hồng, hạng tối nhất, F. P. dầy từ 10 đến 13 m/m, cal. 16, 20 và 24.	Mỗi tại 250 gr. :	12 fr.00
Hộp đủ các thứ để đóng 100 viên đạn thuốc đen (cỡ 100 mã tử, và 200 vỉ) cal. 12	Mỗi hộp :	6 fr.00
Đạn ghém đủ các số, mỗi kilo.		6 fr.50
Một túi 5 kilos.		30 fr.00

Xem catalogue riêng về việc sản bắn và thể thao

PHOTO PONTAGE N° 42

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

TAM-TÍNH-Y-QUÁN

Phố hàng Dầu, số 35 — Nam-định

Hiệu Tam tính có thầy thuốc xem mạch, biết thực hư bệnh nhiệt, trị bệnh hiểm nghèo hoàn cấp bất cứ, hoàn tán cao đan chế thuốc cực tinh vi, chữa đủ các bệnh mới lâu đã ngoài 60 trong, số sống phóc con chữa cũng được hồi sinh khỏi tử, người giàu sẽ lấy phải giá, người nghèo công quá không tiền xin thuốc cũng cho, chữa các bệnh như sau này: đàn ông mộng tinh, gi tinh, hoạt tinh, khí hư dương suy không đẻ, đàn bà kinh nguyệt không điều, huyết hư, huyết đen, huyết hôi, huyết tích, khí hư sinh hạnh đẻ, hậu sản hoặc kinh thấy gió liền mồm sinh ra trầm chứng không đẻ hay có đẻ không nuôi, các chứng đau bụng đau lức kinh niên, ho lao, hen, đờm suyễn, thổ huyết, khạc huyết, mục huyết, ho huyết, tị huyết, băng huyết, phong thấp nổ chuyển bất loạt tê bại, phù thũng, giá mỗi hộp hay là chai 1 đồng.

Đau mắt cứ lông mày hay sa tông mi bần kiên chỉ chữa nửa giờ thì khỏi mà mắt không có sọc, mỏi mắt 1 đồng. Trẻ con cam kinh đau suyễn tả tị mỗi chai 5 hào.

Lậu và giang mai bần-kiên chữa khỏi và giết sạch không tốn tiền lại sinh dục như thường mỗi chai 1 đồng, thợt 5 hào. Cao ba long thực tốt mỗi tụng 5 hào. Thuốc bổ cần nhưng song bổ hoàn giá trẻ trai gái đều dùng được cả mỗi hộp 1 đồng.

Thuốc cai 3 phiện ngủ cảo ăn năng đã lâu uống khỏi không rết và đi làm được tháo 2 đồng chai 1 đồng, chai con 5 hào, qui khách ở xa viết thư về kể bệnh bần kiên gửi thuốc tới ngay gửi cách lĩnh hóa giao ngân, ngài gửi mandat thơ, xin đề cho mọi chỗ: M. TRẦN-BẮC-SỞ dit TAM TÍNH-Y-QUÁN à Nam-định.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONIÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém; nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONIÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

THUỐC CHỮA BỆNH KHÔNG NGỦ VÀ NHỮNG BỆNH ĐAU THẦN-KINH CỦA ĐÀN BÀ

Cái sức khỏe của đàn bà con gái thứ nhất là do ở bộ thần kinh. Nếu để mắc phải bệnh không ngủ, bệnh đau thần kinh, bệnh nóng, bệnh đau lưng, bệnh thương gân, bệnh đau ngực, bệnh buồn rầu, bệnh khó thở, bệnh đau đớn, bệnh bức rức, các bệnh đó thường chuyển sang bệnh đau dạ dày, như thế thì nên uống thứ thuốc *Neurinase*. Thuốc này sẽ chữa khỏi bệnh đau thần-kinh mà bệnh ấy làm cho người ta khổ sở ở đời, nào sinh ra bệnh thường gặp và các bệnh khác thuốc về thần-kinh nữa. Ở các xứ nóng mà uống thuốc *Neurinase* này thì ngủ được ngon giấc.

Ở các hàng bao chế lớn đều có bán cả.

2056

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được biết rõ rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các ngài gửi tiền mua báo thì gửi tiền cho bổ không có tiền gửi theo gấy mua thì tòa quản không trả lời. Mua báo từ tỉnh tờ rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi cho gọn

Nếu ai mắc phải bệnh tình c Lậu và giang-mai» đủ lâu hay mới, cũ nặng hay nhẹ mà muốn được mau khỏi, không tốn tiền lại không hại và dưỡng sinh dục, nên lập tức đến thuốc của hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, n° 46, Rue Principale à Đáp cầu, vì hiệu ấy là một nhà chuyên-trị bán thuốc bệnh tình đã có tiếng không ngày nào là không tiếp được giấy người khen và mình tạ ở các nơi gửi tại.

Ở Bắc-ninh có gửi hiệu Kim-đức-giang, 63, phố hàng Bè và ở Rue Hiệu Phương-nguyên phố Paul-Bert làm đại-lý bán bộ.

SÁCH MỚI XUẤT-BẢN

Các Tiểu-thuyết và các sách, các truyện quốc-ngữ mới xuất-bản muốn đem gửi bán tại Haiphong được cứ-thập và tiêu-nong cho-tiết, nên gửi hiệu *NAM TÂN, bán sách, số 84, phố Bonnal, Haiphong bán giấp.*

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONIÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

振商號

Bản-hiệu từ khai-trương đến nay, chế ra các thứ bánh kẹo rất là thanh-khiết và làm theo cách vệ sinh để ăn cho bổ ích, vậy nên lục tỉnh chư quân tử hãng gửi giấy khen ngợi. Tôi nể lòng cảm tạ vô cùng.

Nhân nay Trung thu thi tiết, vậy bản-hiệu lại cải cựu hoàn tân mà chế ra các thứ bánh nướng, chong hoàng rất là lịch-sự, nhâu áo toàn là thượng hảo cả, mà những tên bánh lại càng thêm đặc-biệt, vậy xin liệt trình chư tôn mấy thứ sau này:

Thắng bình tuế ngươ: mỗi hộp một cái	1 $ 50
Châu-giang đa nguyệt mỗi hộp một cái	1 . 60
Tây-hồ tây nguyệt mỗi hôu ư ột cái	1 , 20
Thường nga bôn nguyệt mỗi hộp một cái	2 , 00
Bánh nhân (vây cá) mỗi cân	0 , 80
Bánh nhân (yến) mỗi cân	0 , 80
Bánh nhân (Jambon) mỗi cân	0 , 68
Bánh nhân liên dung mỗi	0 , 60
Bánh ngũ nhân mỗi cân	0 , 60

Còn như bản hiệu mà chế tạo ra thì hàng trăm thứ bánh ngon, như thế, nên không thể tận liệt được, [illegible] lục tỉnh chư tôn muốn mua thứ bánh [illegible] hoặc muốn mua đủ các thứ tên bánh và giá tiền xin gửi thơ cho bản hiệu thì bản hiệu gửi ngay đơn bánh đi ngay.

Khuyến dụng: Nếu chư tôn mà gửi thơ cho bản-hiệu xin để tên cho rõ ràng, với cho ở và số nhà cùng chức tước nghiệp nghề để bản-hiệu gửi hàng cho khỏi nhầm lẫn và cho tôn tiện dụng.

Kính cáo

Wou Kong Sang

106, Rue des Voiles Hanoi

Nhà Bán-đồ « TAM-TÂM » ở Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

DA TỐT GIÁ HẠ

Thưa các ngài,

Bản-hiệu xưa nay đóng giầy vẫn dùng các thứ da tốt, các ngài đã dùng qua đều rõ, vậy nay bản-hiệu lại xin tính giá hạ hơn trước, xin các ngài chiếu cố, bản-hiệu mới có thứ kem đánh giầy cerai khỏi mở nắp khỏi rộp, khi bôi đi nửa giờ sẽ đánh, thì da mềm lắm (Crème VERNISIAN).

NGUYỄN-TIẾN-HÀM dit THUẬN-THÀNH
Bottier - Chapelier
7, Rue des Caisses Hanoi
(Có ca-ta-lô để biếu các ngài)

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONIÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rua, sưng da dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khé tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$40

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONIÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu, thận thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kèm huyết sinh ra rão phổi, làm cho hay ho vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ!

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

MÁU BÓ 1$40

NƯỚC HOA HIỆU L. T. PIVER

Nước hoa Floramy. . . .	0$95
Nước hoa Pompéia. . . .	0.95
Nước gội đầu Pompéia .	0.65

GIÁ HẠ NHẤT Ở BẮC-KỲ NÀY

Bán tại nhà Bào-chế CHASSAGNE

Số 59, phố Paul-Bert, Hanoi

RẺ LẠ !!!

MŨ TRẮNG BẰNG LIÈGE

Giá đặc biệt **2$250** một cái

HAI-CHINH

24-26 RUE DU PONT-EN-BOIS 24-26

HANOI

C. J. BONNET

là hiệu to lựa tốt hơn cả

Thuốc HÉMOGLOBINE BYLA

Trừ bệnh huyết suy rất mạnh

CỨNG CÁP
MẠNH MẼ
BÉO TỐT

Là thứ thuốc bổ huyết mạnh nhất

Xin hỏi tại hiệu BYLA

26, Avenue de l'Observatoire. — PARIS (France)

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Trang-tiền (Rue Paul-Bert) số 31 Hanoi-Tonkin

Giây nói số 89

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

ELIXIR HISTOGÉNIQUE *Thuốc nước . . . . Giá:* **1$25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE *Thuốc hạt . . . . Giá:* **1.25**

Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.

DÉPURATIF BIBAL. *Thuốc tẩy huyết và tiêu độc (là thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mọn mọc ở mặt, trứng cá, v. v. . . . . Giá:* **1$30**

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to . . . . . Giá:* **1$25**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC:

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Các mua vé thì giá 20 quan, cứ thì đúng tám 20 tháng mỗi tháng ba mươi quan. Nếp tiền tần đầu, tiền được ngay rất vẹ, cũng mình có quyền xử hưu bổ vé trong số thì được cả tiền. Mình chỉ cần khó đành định một tí, thôi lâu như không nghĩ đến, mà đã được dự cả: cuộc rút số, lại được có quyền sở-hữu một cái vé rất quí có ích lợi lắm.

Vé CRÉDIT NATIONAL mỗi năm tám kỳ dự cuộc rút số: là 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octob e, 1er Novembre.

Mỗi lần rút số có:

1 lô.	MỘT TRIỆU
1 lô.	500.000 quan
2 lô.	200.000 quan
3 lô.	100.000 quan
6 lô.	50.000 quan

Tiền rút số tám kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Như vậy rút số cũng dễ trúng lắm

Muốn dự các cuộc rút số ấy, nên gửi 20 quan cho ông chủ chiếm nhà:

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Việc bán vé này theo như bản luật ngày 17 Mars 1900, các nhà mua vé được rất điều chắc chắn

Certifié l'insertion

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)